

Hantering av beslut om taxor

Ärendebeskrivning

Undertecknade har noterat att ett förtydligande om vilka principer som gäller för kommunfullmäktiges behandling av taxor behöver tas fram.

I nuläget behandlas taxorna med viss oregelbundenhet, justering av vissa taxor av mindre ekonomisk betydelse behandlas av kommunfullmäktige och några taxor, där justering av beloppen sker enligt fastställt index, behandlas ytterst sällan av kommunfullmäktige.

Regelverket och taxorna

Enligt kommunallagen (KL) 8 kap, 3 b §, får kommuner och landsting ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som kommuner och landsting är skyldiga att tillhandahålla får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet. Taxor, och grunder för avgiftssättning, av större ekonomisk betydelse ska fastslås av fullmäktige. Två huvudsakliga principer styr avgiftsnivån i kommuner och landsting, självkostnadsprincipen (KL 8 kap, 3 c §) och likställighetsprincipen (KL 2 kap, 2 §). Avgiftssättning kan utöver det regleras i speciallagstiftning.

Av 2 kap. 3 § KL framgår också att kommuner och landsting inte får fatta tillbakaverkande kraft (retroaktiva beslut) som är till nackdel för medlemmarna (kommuninvånarna), om det inte är så att det finns synnerliga skäl för det.

Av förarbetena i KL framgår att kommunfullmäktige inte i varje enskilt fall måste bestämma avgiftssättningen, utan om kommunfullmäktige har satt upp vissa riktlinjer angående uttaget av avgift, så finns det möjlighet till delegering till nämnd. Om det är fråga om avgiftsuttag som inte är av någon egentlig betydelse för den kommunala ekonomin, kan det också finnas möjlighet till delegering.

Det är nämnderna som har hand om verkställigheten av kommunfullmäktiges taxebeslut, det vill säga debiteringen. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Tidigare behandling i ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2013-11-18, § 548, att en samordning av förslag till taxor ska ske så att dessa i första hand ska behandlas av kommunfullmäktige vid dess oktobersammanträde varje år, att förändringar av taxor i första hand ska gälla från den 1 januari efterkommande år, samt att uppdra åt kommunledningskontoret att samordna insamlingen av nämndernas förslag till taxor och överlämna dessa till kommunstyrelsen.

Förslaget

Ett förslag till hantering av beslut om taxor har tagits fram och föreläggs härmed kommunstyrelsen för beredning inför kommunfullmäktiges behandling (bilaga).

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen yrka att kommunfullmäktige beslutar

att anta upprättat förslag till hantering av beslut om taxor.

Kommunstyrelsen föreslås besluta för egen del

att upphäva beslut fattat av kommunstyrelsen 2013-11-18, § 548.

Kjell Fransson
Biträdande kommunchef

Hantering av beslut om taxor

1. Samtliga taxor ska antas av kommunfullmäktige.
2. Beslut om ändring av taxor som medför sammanlagda avgifter, som endast i undantagsfall uppgår till mer än 25% av prisbasbeloppet per kalenderår för den enskilde, delegeras från kommunfullmäktige till berörd nämnd. Anteckning om delegation ska göras i taxan.
3. Taxor som innehåller prisjustering enligt fastställt index eller av annan anledning (t ex enligt pkt 2 ovan) sällan behandlas av kommunfullmäktige ska överlämnas till kommunfullmäktige för prövning minst en gång per mandatperiod. I första hand ska detta ske under perioden mars till och med maj månad, året efter det år då allmänna val till kommunfullmäktige har ägt rum.
4. Övriga taxor ska behandlas av kommunfullmäktige varje år och då i första hand under oktober månad. Om särskilda skäl finns, t ex lagförändringar eller vid annan större översyn, kan taxorna behandlas av kommunfullmäktige vid annan tidpunkt.
5. Taxorna ska i första hand utformas så att eventuella förändringen ska gälla från och med 1 januari efterkommande år.

- - - -